

*ВИСТУП
Голови Новоушицької районної державної
адміністрації Ю.Танасійчука
на засіданні ради регіонального розвитку
27.12.2018*

З метою сталого розвитку громад Президент України Петро Порошенко доручив регіональній владі розробити плани перспективного розвитку територій на 2019-2021 роки, обговорити їх із суспільством і громадами, і прийняти їх на рівні громад.

Тож виконуючи завдання глави держави мною прийнято рішення створити районну раду регіонального розвитку за участю селищного голови, старост об'єднаної громади, сільських голів, представників депутатського корпусу обласної та районної ради, керівників підприємств, установ та організацій.

Сьогодні ми проводимо перше її засідання.

Районна рада регіонального розвитку стане своєрідним майданчиком, де голова об'єднаної територіальної громади, сільські голови зможуть лобювати інтереси своїх громад з впровадження різних інфраструктурних проектів, адже кожен житель громади має знати, куди витрачаються кошти, і може безпосередньо брати участь у визначенні пріоритетів розвитку своєї громади.

Крім того хочу наголосити, сільським, селищному головам: ніхто не претендує на ваш ресурс, навпаки – ми хочемо допомогти, об'єднавши зусилля і ресурси. Існує значна кількість різноманітних можливостей, а саме:

за рахунок державного бюджету – це Державний фонд регіонального розвитку, субвенція на соціально-економічний розвиток, інфраструктурна субвенція та інші державні програми;

за рахунок обласного бюджету;

інвестиції тощо.

Використовуючи всі можливі інструменти, ми повинні будувати своє майбутнє, а схема проста: ідея – план – проект – ресурс – реалізація.

На розгляд Ради та всіх присутніх пропоную звіт та запрошую до обговорення перспектив розвитку Новоушиччини на 2019-2021 роки.

На 1 січня 2015 року в районі нараховувалось 59 населених пунктів, об'єднаних у 21 сільську і 1 селищну ради.

В результаті добровільного об'єднання територіальних громад у 2015 році на території району створена Новоушицька об'єднана територіальна громада.

На сьогодні за адміністративно-територіальним поділом до складу Новоушицького району входить Новоушицька ОТГ та 3 сільські ради. Об'єднана територіальна громада займає площу 747 км.кв, що становить понад 80% від території району.

Завдяки децентралізації, спільній діяльності органів влади, сплаті податків та перевиконанню дохідної частини місцевих бюджетів району протягом 2015-2018 років ми мали можливість реалізувати цілий ряд інфраструктурних проектів, спрямованих на зміцнення матеріально-технічної бази бюджетних установ, формування бази для зростання добробуту жителів краю.

Протягом 2015-2018 роках спостерігається позитивна динаміка зростання надходження податкових платежів до бюджетів усіх рівнів.

Як бачимо протягом 11 місяців 2018 року надійшло **113,8 млн. грн**, що у 2,7 рази більше ніж 2015 року (**42,7 млн. грн**).

Також протягом 2015-2018 роках спостерігається позитивна динаміка зростання надходжень до загального фонду місцевих бюджетів району та перевиконання дохідної частини бюджету.

Звичайно цьому сприяла фінансова децентралізація. Якщо в 2015 році надходження до загального фонду місцевих бюджетів району становили лише **26,8 млн. грн**, то за 11 місяців 2018 року надходження склали – **63,6 млн. грн**, що в 2,4 рази більше.

Як результат було забезпечено в повному обсязі виплату заробітної плати працівникам бюджетних установ, фінансування енергоносіїв та інших захищених статей видатків.

Відзначу, що з державного бюджету на будівництво, капітальний ремонт, реконструкцію, придбання транспортних засобів та обладнання у 2015 році спрямовано **3,8 млн.грн**, 2016 році – **25,1**, 2017 році – **25,2**, за 11 місяців 2018 року – **22,8 млн. грн**.

Вперше кошти державного бюджету, які передбачено на здійснення заходів соціально-економічного розвитку, залишалися за громадами, а не поверталися по закінченню бюджетного року до державної казни.

Детальний перелік об'єктів, які реалізовувалися протягом 2015-2018 років та джерела їх фінансування можна побачити на офіційному сайті райдержадміністрації.

Коротко зупинюсь окремо по кожній галузі на найбільш суттєвих прикладах.

«Освіта»

На сьогодні забезпечено роботу 22 загальноосвітніх навчальних закладів, 33 дошкільних навчальних закладів та 2 закладів позашкільної освіти. З початку 2018/2019 навчального року навчанням охоплено 2094 учня шкіл, 704 вихованця дошкільних закладів та 1045 вихованців позашкільної освіти .

Зверніть увагу, що протягом 2015-2018 років нажаль спостерігається незначне зменшення кількості учнів, проте, суттєво зростає фінансування галузі.

Утворення ОТГ стало шансом для серйозної модернізації шкіл, дошкільних навчальних закладів та закладів позашкільної освіти. Впровадження прямих бюджетних стосунків з новоутвореною громадою, зростання дохідної частини місцевих бюджетів, надходження коштів з державного бюджету дало можливість ОТГ модернізувати та зміцнити матеріально-технічну базу освітніх закладів.

Якщо на фінансування галузі «Освіта» у 2015 році було спрямовано **37,6 млн. грн**, то протягом 11 місяців 2018 року – **78,4 млн.грн**.

Відзначу, що лише у 2015 році на заходи з енергозбереження в дошкільних та загальноосвітніх закладах району було спрямовано більше **1 млн.грн**. Зокрема, з місцевого бюджету – **336,8 тис.грн**, коштів проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток орієнтований на громаду» – **619,5 тис.грн**, **61,1 тис.грн** – коштів громади та **40,7 тис.грн** – коштів від соціальних угод.

На будівництво, капітальний ремонт, реконструкцію та покращення матеріально-технічної бази закладів освіти протягом 2016-2018 років з державного бюджету до ОТГ

надійшли кошти в сумі **28,0 млн.грн.** У 2016 році – **13 млн.грн,** 2017 року – **7,8 млн. грн,** за 11 місяців 2018 року – **7,2 млн. грн.**

За рахунок залишку коштів освітньої субвенції, місцевих бюджетів (обласного, селищного, сільських рад) та позабюджетних коштів на капітальний ремонт, реконструкцію приміщень та покращення матеріально-технічної бази закладів освіти спрямовано **12,2 млн. грн.** У 2016 році – **2,1 млн. грн,** 2017 року – **6,6 млн. грн,** за 2018 рік – **3,5 млн. грн.**

У вересні 2018 року відповідно до рішення Уряду початкова школа перейшла на новий зміст. Стартувала Нова українська школа. За рахунок коштів державного та місцевих бюджетів для придбання сучасних меблів, дидактичних матеріалів та комп'ютерного обладнання для початкових класів загальноосвітніх навчальних закладів району спрямовано **1,4 млн. грн.** Про це, проінформують наші наступні спікери.

«Охорона здоров'я»

На сьогоднішній день медична допомога жителям Новоушицького району надається в Новоушицькій центральній районній лікарні та Новоушицьким центром первинної медико-санітарної допомоги.

З інформацією про здобутки, проблеми і перспективи розвитку галузі пізніше виступатимуть головні лікарі цих закладів.

Я лише відзначу, що як і в освіті спостерігається позитивна динаміка фінансування галузі «Охорона здоров'я».

Протягом 11 місяців 2018 року на фінансування галузі «Охорона здоров'я» було спрямовано **30,1 млн. грн,** що майже на 50% більше, ніж у 2015 та 2016 роках (**20,2 млн. грн).**

За рахунок коштів обласного та місцевого бюджету протягом 2015-2018 років Новоушицькою ЦРЛ отримано медичного обладнання та предметів довгострокового користування на суму **5,6 млн. грн:**

у 2015 році – рентгенографічна та флюорографічна система (**3 млн.грн**);

у 2018 році – флюорограф з цифровою обробкою зображень (**2 млн. грн).**

Новоушицьким центром ПМСД – на суму **659,1 тис.грн.**

Крім того, за рахунок державних коштів у 2017 році центром ПМСД придбано обладнання для кабінету лабораторних досліджень на суму **197,9 тис.грн.**

На реконструкцію приміщень закладів охорони здоров'я у 2017 році з державного бюджету надійшли кошти **в сумі 930,5 тис.грн.** завдяки цьому придбано і встановлено електрокотел у Новоушицькій лікарні, реконструйовано приміщення ФАП в с.Рудківці.

«Культура»

На сьогодні забезпечено роботу 26 бібліотек, дитячої музичної школи, історико-краєзнавчого музею, 52 клубних установ.

Протягом 2015-2018 років спостерігається суттєве зростає фінансування галузі.

Якщо у 2015 році було спрямовано **5,8 млн. грн,** то протягом 11 місяців 2018 року – **11,1 млн. грн** (збільшення майже у 2 рази).

З метою забезпечення культурного дозвілля населення за рахунок коштів місцевого бюджету та позабюджетних коштів протягом 2015-2018 років проведено капітальні

ремонти, реконструкцію приміщень, заходи з енергозбереження та покращення матеріально-технічної бази закладів культури на суму **1,7 млн. грн.**

2015 року на ці цілі використано **287,3 тис.грн**, 2016 року – **561,1 тис. грн**, у 2017 році – **759,0 тис. грн**, 2018 рік – **109,9 тис. грн**.

На капітальний ремонт та покращення матеріально-технічної бази закладів культури протягом 2016-2018 років з державного бюджету до ОТГ надійшли кошти в сумі **3,0 млн. грн**, до сільських рад – в сумі **250 тис.грн**.

Зокрема: за 2016 рік – **513,5 тис. грн**, 2017 рік – **582,9 тис. грн**, 2018 рік – **2160,6 тис. грн**.

Економіка району

На сьогодні в Новоушицькому районі працює два підприємства харчової промисловості: Новоушицький хлібокомбінат ТОВ «Агробізнес» та ПП «Дживальдіс».

Підприємства забезпечують робочими місцями понад 500 чоловік.

У 2015-2018 роках на промислових підприємствах району спостерігається тенденція росту виробництва промислової продукції.

Протягом 11 місяців 2018 року промисловими підприємствами району вироблено продукції на суму **248,4 млн. грн**, що склало 103,7 % до відповідного періоду попереднього року.

74 % від усієї виробленої промислової продукції району – це продукція, яка вироблена приватним підприємством «Дживальдіс».

Відзначу, що продукція цього підприємства у 2014, 2015, 2016 роках ставала переможцем Всеукраїнського конкурсу якості продукції (товарів, робіт, послуг) – «100 кращих товарів України».

За неповний 2018 рік у розрахунку на одиницю населення обсяг реалізованої промислової продукції склав **8,8 тис.грн**, що становить 105,2% до відповідного періоду минулого року.

З метою покращення умов праці працівників, оновлення та розширення продукції власного виробництва ПП «Дживальдіс» будуються нові промислові приміщення, введено в дію цех з виготовлення власної тари. Загальний обсяг капітальних інвестицій становить **12 млн. грн**, у тому числі **5 млн. грн** 2018 року. Протягом поточного року на промисловому підприємстві створено 30 нових робочих місць.

ТОВ «Агробізнес» будує нову адміністративну будівлю (із влаштуванням їдальні для працівників хлібокомбінату та магазину для реалізації продукції власного виробництва) Загальний обсяг капітальних інвестицій становить **10 млн. грн**, у тому числі **3 млн. грн** 2018 року. Протягом поточного року на промисловому підприємстві створено 7 нових робочих місць.

В районі з'явилися і будуються нові сонячні електростанції.

2016 року товариством «Екотехнік – Нова Ушиця» спільно з іноземними інвестпартнерами завершено будівництво сонячної електростанції за межами с.Слобідка.

У 2017 році товариством «Енергія сонця – Нова Ушиця» завершено будівництво першої черги сонячної (фотовольтаїчної) електростанції за межами селища Нова Ушиця

потужністю 1,5 МВт. Завершення другої черги потужністю 3,45 МВт планується у I кварталі 2019 року.

Крім того, визначено ділянки та розробляється відповідна документація для будівництва сонячних (фотовольтаїчних) електростанцій на території Зеленокуриловецької, Борсуківської сільських рад та за межами сіл Рудківці та Іванківці Новоушицької селищної ради.

Протягом останніх років сільськогосподарські підприємства району збільшують виробництво валової продукції.

2018 року її вироблено на **240,8 млн.грн**, що на 35% більше від рівня 2015 року. Виробництво валової продукції в розрахунку на одного сільського жителя за цей період зросло на 41% та становить **10,2 тис.грн**.

Зростання виробництва валової продукції відбувається за рахунок зростання обсягів виробництва сільськогосподарських культур. Так, в 2018 році виробництво зерна порівняно з 2015 роком зросло в 2 рази (з 56318 т до 114259 т), а соняшнику – в 4 рази.

Ріст валового виробництва досягнуто за рахунок збільшення врожайності сільськогосподарських культур. Урожайність зернових зросла в 2 рази, сої – в 2,1 рази, соняшнику – в 1,2 рази, ріпаку – в 1,2 рази. Зверніть увагу, що останні 3 роки урожайність в районі вище 60 ц/га.

Швидкими темпами проводиться оновлення матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств.

Так, в 2018 році сільгоспвиробниками району придбано техніки на суму майже **50 млн. грн**, що в 6,8 раз більше 2015 року. Лише цього року придбано зернозбиральний комбайн, 9 тракторів, автомобіль, самохідний оприскувач, 3 сівалки, 2 жатки, млин, крупорушка та ряд іншої техніки.

В АПК району у 2018 році створено 131 нове робоче місце. В тому числі: 9 - постійних, 32 – сезонних, 90 – тимчасових.

Проводиться виплата орендної плати за земельні паї. З належних **60,3 млн. грн** орендної плати виплачено **59,8 млн. грн** (99,2%).

Розмір орендної плати становить 9% розміру грошової оцінки землі. А це більше, ніж у двічі, ніж було у 2015 році.

Дороги

Чи не найбільше нарікань! Однак, відзначу, що за останні 3 роки на покращення стану доріг, капітальний ремонт вулиць спрямовано більше **33,3 млн.грн**.

Зокрема, за рахунок коштів місцевих бюджетів:

2015 року виконано ремонти вулиць та доріг комунальної власності на суму **2,3 млн.грн**.

У 2016 році виконано ремонти вулиць та доріг комунальної власності в населених пунктах Новоушицької об'єднаної територіальної громади на суму **2,2 млн.грн**, на території Зеленокуриловецької сільської ради – **111 тис. грн**.

Крім того, **3,3 млн.грн** використано коштів державного бюджету (смет Нова Ушиця).

2017 року проведені поточні ремонти доріг комунальної власності на суму **3,6 млн.грн** місцевих бюджетів і **3,3 млн.грн** – за рахунок коштів державного бюджету.

Крім того, за рахунок субвенції коштів місцевих бюджетів в сумі **230 тис.грн** та спонсорських коштів проведено частковий поточний ремонт автомобільної дороги «Антонівка – Пижівка».

У 2018 році проведено поточний ремонт доріг комунальної власності на території ОТГ на загальну суму **1,9 млн.грн** та поточні ремонти водовідвідних інженерних споруд загальною вартістю **572,8 тис.грн** коштів місцевих бюджетів.

А також використано **2,6 млн.грн** коштів державного бюджету.

За рахунок коштів Державного дорожнього фонду проведено поточний ремонт автомобільних доріг загального користування місцевого значення чорне покриття до населених пунктів Слобідка, Пилипківці, Загородське загальною протяжністю 5 км в сумі **12,4 млн. грн.**

За рахунок коштів служби місцевих доріг проведено ремонт мосту через річку Калюс (між селами Каскада та Браїлівка), який був збудований у 1947 році. Загальна вартість робіт – **1 млн. грн.**

Освітлення

Освітлення вулиць залишалося багаторічної мрією жителів району, тому нічні ліхтарі - не просто прикраса вечірнього пейзажу населеного пункту, а й безпека транспортного руху, профілактика хуліганства, комфорт для кожного, хто змушений долати маршрути в темряві ...

Протягом 2015-2018 років ця багаторічна мрія почала збуватися.

Протягом 2015 року за рахунок коштів місцевого бюджету проведено ремонт мереж вуличного освітлення в семи населених пунктах на загальну суму **416 тис. грн.**

У 2016 році за рахунок коштів державного бюджету на капітальний ремонт та реконструкцію вуличних мереж в семи населених пунктах спрямовано **1,6 млн. грн.** Крім того за рахунок коштів місцевого бюджету проведено реконструкцію вуличних мереж освітлення в двох населених пунктах на суму **56,7 тис.грн.**

2017 року за рахунок коштів державного бюджету на капітальний ремонт та реконструкцію вуличних мереж в трьох населених пунктах спрямовано **593,4 тис. грн.** Крім того, за рахунок коштів місцевого бюджету проведено реконструкцію вуличних мереж освітлення в двох населених пунктах на суму **448,7 тис.грн.**

За 11 місяців 2018 року за рахунок коштів місцевого бюджету проведено реконструкцію та капітальний ремонт вуличних мереж освітлення в трьох населених пунктах на суму **1 млн. грн.**

Про інші здобутки нашої громади далі проінформує селищний голова. Лише відзначу, що саме завдяки децентралізації, за рахунок коштів державного бюджету для комунального підприємства придбано спецтехніки загальною вартістю **13 млн. грн.**

Водопостачання

Населення Новоушицького району забезпечується питною водою в основному з підземних джерел. Частково – централізованим водопостачанням.

У 2015 році відновлено будівництво водогону с. Браїлівка – смт Нова Ушиця, яке було розпочате на початку 90-х років.

У 2017-2018 роках проводились поточні ремонти на водопроводах ряду сіл району (Гута Глібівська, Загородське, Заміхів, Куча, Отроків, Песець). На це використано майже **400 тис.грн.**

Соціальний захист

Районною державною адміністрацією спільно з відповідними службами забезпечено реалізацію державної політики щодо соціального захисту населення.

Організована кропітка і відповідальна робота з призначення всіх видів державних допомог. У 2015 році на ці цілі з державного бюджету в район надійшло **52,7 млн.грн**, у 2016 – **83,7**, 2017 – **90,7**, за неповний 2018 рік – **69,2 млн.грн.**

Крім того, протягом 2015-2018 років на компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян спрямовано **657,8 тис.грн**: у 2015 році на це спрямовано **134,1 тис. грн**, у 2018 році – **219 тис.грн.**

І якщо у 2015 році ці виплати здійснювалися за рахунок державного бюджету, то протягом 2016-2018 років вони здійснювалися за рахунок коштів місцевих бюджетів, де «левова» частка - це кошти ОТГ.

Завдяки співфінансуванню, допомозі європейських партнерів відбувалось оновлення матеріально-технічної бази установ, які надають адміністративні і соціальні послуги.

У 2017 році завдяки перемозі у конкурсі Проекту міжнародної технічної допомоги Європейського Союзу Новоушицький територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) придбав обладнання (на більш, ніж **100 тис.грн**) та відкрив відділення соціально-психологічної реабілітації.

2018 року окрасою селища став новий центр надання адміністративних послуг. На реалізацію проекту використано **838,1 тис.грн**, із яких **671,7 тис.грн** – кошти ЄС та **166,4 тис.грн** – кошти ОТГ.

Шановні присутні, я коротко зупинився на основних здобутках за 2015-2018 роки. Детальніше проінформують наступні доповідачі. Відзначу, що на моє глибоке переконання без процесів децентралізації нам би не вдалось реалізувати значну частину проектів.

Так, є багато проблем, над якими нам доведеться спільно працювати у майбутньому. Але, важливо, аби ми вірили у наш успіх. І так буде!

Заключне слово!

Загалом за рахунок усіх джерел фінансування (державний бюджет, місцеві бюджети, власні кошти підприємств району, кошти інвесторів, спонсорські кошти) за 2015-2018 роки **реалізовано більше 270 проектів**.

Зокрема, на об'єктах охорони здоров'я – 21 проект, освіти – 88 проектів, спортивної інфраструктури – 6, на об'єктах культури – 30, об'єктах ЖКГ – 42, на об'єктах інфраструктури – 52 проекти, 7 виробничих проектів та 26 інших проектів.

Реалізація усіх інвестиційних проектів забезпечить комплексний розвиток району та належний життєвий рівень населення.

Задля економічного розвитку і ефективного використання всіх фінансових ресурсів ми розпочали роботу над завданнями та заходами, які планується реалізовувати у 2019-2021 роках.

Тому маємо обговорити майбутні напрямки нашої роботи, обговорити їх із суспільством і прийняти на рівні громад. Тож необхідно визначити, що потрібно зробити першочергово, від чого поліпшиться життя людей на кожній території, у кожному населеному пункті.

Хочу окреслити важливі стратегічні цілі, які ставить перед собою влада району на 2019-2021 роки.

Серед них: енергоефективність комунальних закладів і благоустрій територій, водозабезпечення, ремонти дорожнього покриття, соціальні гарантії та соціальний захист місцевого населення, залучення інвестицій, впровадження перспективних проектів розвитку інфраструктури району.

Ми маємо вибудувати чітку стратегію розвитку на майбутнє - запланувати навіть більше проектів на наступні роки, як було вже зроблено за попередні роки, щоб всі заклади, всі дороги, інфраструктурні об'єкти на всій території району відповідали високим стандартам. Це мають бути проекти, які поліпшать життя громад та нададуть їм можливість розвиватися.

Тому ми повинні сформувані відповідну дорожню карту з першочерговими об'єктами, які і будуть маркерами розвитку нашого району. Наявність перспективного плану із затвердженими громадами проектами, механізмами фінансування в разі підвищить інвестиційні перспективи та економічну привабливість територій громад та наших населених пунктів.

Коли весь район, а це і бізнес, і громадяни, які планують своє майбутнє на Новоушиччині, та особливо молодь, розуміють напрямок руху розвитку району, то ми можемо бути певні, що у нас все вийде.

Якщо молодь буде знати, що у нас є робочі місця, то вона не буде шукати кращої долі закордоном. Подібна ситуація і в бізнесі. Якщо інвестори будуть бачити перспективи, то вони будуть вкладати кошти та розбудовувати район.

Надіємося на конструктивну співпрацю, чекаємо Ваших пропозицій.

Орієнтовний перелік інвестиційних програм та проектів, які планується реалізовувати у 2019-2021 роках за рахунок різних джерел фінансування у Новоушицькому районі розміщено на офіційному сайті райдержадміністрації.